

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Lucií Trejbalovou ve věci

žalobce: X, narozený X
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Cehákem
sídlem nám. Míru 1, Nový Bor

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 2. 2024, č. j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 28. 11. 2023, č. j. X. Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná zamítla žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

2. Žalobce nesouhlasil s posouzením svého zdravotního stavu ze strany žalované. Namítal, že žalovaná neakceptovala argumenty v námitkách, zejména skutečnost, že žalobce není schopen pro svá onemocnění, zejména onemocnění plic – chronickou obstrukční nemoc plic a astma, ale i další nemoci – žaludeční obtíže, depresivní stavy a částečnou ztrátu sluchu vykonávat práci v prašném prostředí. Podle žalobce žalovaná nesprávně hodnotila jeho onemocnění, když poruchu kvalifikovala jako středně těžkou, ačkoli se mělo jednat o těžkou poruchu dle kapitoly X, oddíl B, položka 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Jedná se o těžkou poruchu s nárokem na invalidní důchod minimálně I. stupně, kterou komplikují i další onemocnění doložená zprávami odborných lékařů, nově pak zprávou ORL o částečné ztrátě sluchu. Jako důkazy žalobce označil zprávu z ORL ze dne 8. 6. 2023, zprávy z ortopedie a traumatologie ze dne 5. 5. 2023 a 25. 8. 2023, zprávu alergologa ze dne 24. 1. 2024. Současně soudu předložil rozhodnutí Územní správy sociálního zabezpečení pro Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královohradecký kraj a Pardubický kraj, Okresní správy sociálního zabezpečení Česká Lípa, ze dne 18. 4. 2024, že je osobou zdravotně znevýhodněnou. Z uvedených důvodů navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
3. V písemném vyjádření k žalobě žalovaná stručně shrnula průběh správního řízení. Konstatovala, že je ve správním řízení vázána posudkem lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu, napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 20. 2. 2024 vypracovaného pro účely řízení o námitkách, bylo konstatováno, že se u žalobce jedná o pokles pracovní schopnosti pouze o 25 %. Posudek považovala žalovaná za úplný a přesvědčivý. S ohledem na námitky žalobce žalovaná navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.
4. Z předloženého správního spisu zjistil soud následující rozhodné skutečnosti:
5. K žádosti žalobce o invalidní důchod byl v rámci zjišťovací prohlídky posudkovou lékařkou Okresní správy sociálního zabezpečení Česká Lípa (dále jen „OSSZ“) vypracován posudek ze dne 22. 11. 2023, podle kterého žalobce není invalidní ve smyslu § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, neboť byl zjištěn celkový pokles pracovní schopnosti pouze o 30 %. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce, jehož hlavní příčinou je chronická obstrukční plicní nemoc s opakovanými exacerbacemi, byl posouzen dle kapitoly X, oddíl B, položka 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Byla zvolena horní hranice se zohledněním celoživotní práce taviče skla. Na základě tohoto posudku žalovaná rozhodnutím ze dne 28. 11. 2023 žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu zamítla.
6. V řízení o námitkách byl zdravotní stav žalobce posouzen Institutem pro posuzování zdravotního stavu žalované (dále také jen „Institut“). I podle posudku Institutu ze dne 20. 2. 2024 se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, kde rozhodující příčinou je chronická obstrukční plicní nemoc s podílem alergického bronchiálního astmatu při chronickém nikotinismu, která byla hodnocena dle kapitoly X, oddíl B, položka 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 15 – 30 %. Dle posudku jsou funkční nálezy rozhodující příčiny na pomezí položek 1a a 1b, při uvedeném závěru hodnocení odpovídá zdravotní postižení dolní hranici procentního rozmezí, s přihlédnutím k neschopnosti celoživotního zaměstnání byla zvolena střední

procentní výše 25 %. Ze závěru tohoto posudku vyšla žalovaná při vydání žalobou napadeného rozhodnutí, kterým námitky žalobce podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Konstatovala, že po přezkoumání zdravotního stavu žalobce činí pokles pracovní schopnosti 25 %, nejsou tak splněny podmínky pro uznání invalidity podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění.

7. Krajský soud napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a z hlediska uplatněných žalobních námitek, které se týkaly posouzení zdravotního stavu a invalidity, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.
8. Podmínky pro získání a trvání nároku na invalidní důchod jsou stanoveny zákonem o důchodovém pojištění. Podle § 39 odst. 1 citovaného zákona je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 písm. a) uvedeného zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, jedná se o invaliditu I. stupně; jestliže podle § 39 odst. 2 písm. b) uvedeného zákona pokleslo nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně; a pokud poklesla nejméně o 70 %, jedná se podle § 39 odst. 2 písm. c) uvedeného zákona o invaliditu III. stupně. Způsob posouzení pracovní schopnosti obsahuje § 39 odst. 3 až 8 zákona o důchodovém pojištění a prováděcí vyhláška č. 359/2009 Sb. Rozhodnutí o dávce invalidního důchodu je tedy závislé na odborném posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti, na základě kterého je určen stupeň invalidity pojištěnce.
9. V soudním přezkumném řízení bylo proto doplněno posouzení zdravotního stavu žalobce Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, pracoviště Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“), v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, dle kterého posudkové komise posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového zabezpečení.
10. Protokolem o jednání a posudkem této posudkové komise provedl soud dokazování v rámci nařízeného jednání.
11. Podle protokolu o jednání posudkové komise ze dne 25. 9. 2024 jednala posudková komise v příslušném složení za účasti odborného lékaře z oboru interního lékařství. Žalobce byl jednání posudkové komise přítomen, byl vyšetřen odborným lékařem z oboru interny, vyjadřoval se k pracovní anamnéze, popsal posudkové komisi subjektivní zdravotní potíže, současně uvedl, že u něho došlo ke zhoršení zdravotního stavu, kdy nemůže dýchat. Posudková komise měla k dispozici lékařské zprávy uvedené na str. 2 protokolu, včetně lékařských zpráv žalobcem přiložených k žalobě a nově předložené lékařské zprávy z interního oddělení Nemocnice s poliklinikou Česká Lípa ze dne 23. 8. 2024.

12. Posudková komise v posudku ze dne 25. 9. 2024 konstatovala, že žalobce nebyl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce posudková komise shledala chronickou obstrukční plicní nemoc 2B s astmatem, dle funkčního vyšetření středně těžkou, na trojkombinaci inhalační léčby, kortikodependence s nikotinismem. Konstatovala, že z funkčního hlediska při měření se jedná o středně těžké postižení na podkladě plicní obstrukce, které je reverzibilní při bronchodilatačním testu, což značí reversní kapacitu dýchacích cest při dodržování režimových opatření, kdy žalobce má nekouřit, upravit životosprávu a omezit kontakt s alergenem. Zdravotní postižení posudková komise hodnotila dle kapitoly X, oddíl B, položka 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které stanovila střední míru poklesu pracovní schopnosti 25 %. Tuto hranici zvolila, neboť dle funkčního vyšetření měl žalobce popisovanou středně těžkou obstrukční ventilační poruchu s redukcí VC, transferfaktor pro CO na dolní hranici normy, transferkoeficient v normě. Zvolenou hranici poklesu pracovní schopnosti posudková komise již dle § 3 uvedené vyhlášky nezvýšila, uzavřela, že celkově činí míra poklesu pracovní schopnosti 25 %.
13. K provedenímu dokazování žalobce prostřednictvím svého právního zástupce neuplatnil výhrady. Žalobce i žalovaná setrvali na svém stanovisku.
14. Provedené důkazy – posudek posudkové komise ze dne 25. 9. 2024 ve spojení s protokolem o jednání posudkové komise z téhož dne – soud hodnotí podle § 77 odst. 2 s. ř. s. Při hodnocení posudku posudkové komise vypracovaného v intencích § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. soud zjišťuje, zda byla během posudkového řízení dodržena příslušná zákonná ustanovení upravující činnost posudkové komise a posudek obsahuje stanovené náležitosti. Posudek soud hodnotí z hlediska úplnosti, přesvědčivosti a správnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20; rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz). Pokud soud neshledá žádné skutečnosti posudkový závěr zpochybňující, respektuje jeho závěr o hodnotě míry poklesu pracovní schopnosti, neboť sám nemá medicínské znalosti a nedisponuje pravomocí hodnotit zdravotní stav a pokles pracovní schopnosti posuzovaného.
15. V souzeném případě posudková komise vypracovala posudek v řádném složení, za účasti odborného lékaře z oboru interny, což odpovídá tomu, že žalobce má dlouhodobé potíže s dýcháním, stěžuje si na pokles výkonnosti, léčí se s vysokým tlakem a dalšími onemocněními. Přítomnost odborného lékaře z uvedeného oboru byla logicky zvolena také s ohledem na to, jaká rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla určena při předchozím posouzení posudkovými lékaři OSSZ a Institutu. Současně mohla posudková komise prostřednictvím odborného lékaře provést vlastní vyšetření zdravotního postižení žalobce odborným lékařem z daného oboru. Z uvedeného soud dovozuje, že zdravotní stav žalobce mohl být řádně zhodnocen, mohla být řádně určena rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého stavu a zdravotní postižení posouzeno dle posudkových kritérií, jak jsou stanovena v kapitole X (Postižení dýchací soustavy), oddílu B (Dolní dýchací cesty) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., která zahrnuje v položce 1 zahrnuje chronickou obstrukční plicní nemoc, která byla žalobci diagnostikována.

16. Soud dále ověřil, že posudková komise měla pro posouzení zdravotního stavu žalobce dostatek podkladů. K dispozici měla posudková komise zejména celou řadu doposud nashromážděných odborných lékařských zpráv, ať již z námitkového řízení či předložených soudu. Jednalo se o lékařské zprávy z oboru alergologie a imunologie, dále plicní nález včetně výsledků funkčního vyšetření plic, dále z oboru ortopedie a traumatologie. K dispozici měla posudková komise také zprávu praktické lékařky. Posudek posudkové komise závěry odborných nálezů reflektoval, ve shodě s nimi konstatoval, že důvodem zdravotních potíží žalobce je chronická obstrukční plicní nemoc s podílem alergického astmatu. Posudková komise neopomenula uvést i další onemocnění žalobce, o nichž svědčily lékařské zprávy. Neopomenula ani žalobcem předloženou zprávu týkající se zhoršení jeho zdravotního stavu v srpnu 2024. Vysvětlila ale, že zpráva dokumentuje zdravotní stav žalobce v době cca půl roku po vydání napadeného rozhodnutí, když žalobce byl nadto hospitalizován nikoli s onemocněním plic. Posudková komise podle přesvědčení soudu hodnotila veškeré lékařské nálezy z oborů, na které žalobce poukazoval, zdravotní stav žalobce tedy posoudila komplexně, s přihlédnutím k výsledkům vlastního vyšetření provedeného při jednání.
17. Podle názoru soudu posudková komise přesvědčivě určila rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, zcela ve shodě s předchozími posudky OSSZ a Institutu. Žádná z lékařských zpráv, které žalobce bez bližší argumentace jejich výsledků a hodnocení přiložil, neprokazuje, že by byla rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu určena nesprávně, či že by zdravotní postižení neodpovídalo zařazení dle kapitoly X, oddílu B přílohy k vyhlášce 359/2009 Sb. Ostatně žalobce sám se zařazení onemocnění dle kapitoly X, oddílu B, položka 1 souhlasí.
18. Posudková komise dostatečně zdůvodnila, proč zdravotní postižení zařadila podle položky 1b uvedené kapitoly, shodně jako posudkoví lékaři OSSZ a Institutu. Výslovně konstatovala, že vycházela z výsledků funkčního vyšetření, dle kterých jde o středně těžké postižení s redukcí VC. Zdůvodnila, že kritéria pro hodnocení dle položky 1c nebyla naplněna, nebyl pro ně nalezen objektivní korelát (viz hodnoty dle výsledků spirometrie v nálezu MUDr. S. ze dne 21. 1. 2024 ve světle kritérií položek 1b oproti 1c), žalobce nebyl v posledních letech hospitalizovaný v důsledku plicního onemocnění, nebyly deklarované časté exacerbace a při dodržování režimových opatření, kterých se žalobce nedržel, jde o onemocnění reversibilní při bronchodilatačním testu. Podle názoru soudu obsahuje posudek přesvědčivé důvody, pro které posudková komise zvolila střední hranici procentní míry poklesu pracovní schopnosti 25 % z možného rozpětí 15 – 30 %, a to s odkazem na výsledky funkčního vyšetření.
19. Posudková komise se rovněž vyjádřila k ostatním onemocněním žalobce, na podkladě shromážděné dokumentace konstatovala, že onemocnění byla kompenzována léčbou a neměla podstatný vliv na míru poklesu pracovní schopnosti. Ve shromážděných podkladech pak soud nenalezl nic, co by tento závěr vyvracelo. Pokud jde o žalobcem tvrzenou ztrátu sluchu, i s touto zdravotní potíží se posudková komise přesvědčivě vypořádala, rovněž s přihlédnutím k výsledkům vyšetření žalobce a průběhu posudkového jednání. Pokud žalobce v žalobě odkazoval na novou zprávu z ORL, která zmíněné zdravotní postižení prokazuje, musí soud ve shodě s posudkovou komisí konstatovat, že žádná z lékařských zpráv závažnou sluchovou vadu neobjektivizuje. A sluchové postižení nebylo doloženo ani

v žalobě označenou zprávou z ORL ze dne 8. 6. 2023. Tuto zprávu nezmiňuje ani jeden z posudků, soud ji ve spise nenalezl, a to ani mezi lékařskými zprávami, které žalobce doložil k podaným námitkám.

20. Z uvedených důvodů soud hodnotí posudek posudkové komise jako úplný, správný a přesvědčivý. Soud připomíná, že dle § 2 odst. 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb. *je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.* Posudková komise toto pravidlo respektovala, určila rozhodující příčinu žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a hodnotila také další onemocnění žalobce z pohledu poklesu jeho pracovní schopnosti.
21. Lze dodat, že rozhodnutí o tom, že je žalobce osobou zdravotní znevýhodněnou, závěry o tom, že nenaplnuje kritéria invalidity nemůže zvrátit.
22. V posuzovaném případě byl zákonným způsobem zjištěn pokles pracovní schopnosti žalobce o 25 %, tedy méně než o 35 %. Proto se u žalobce nejedná o invaliditu ve smyslu § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění.
23. Lze uzavřít, že žalovaná v napadeném rozhodnutí vycházela ze správně zjištěného skutkového stavu, když uvedla, že žalobce není invalidní, a proto v souladu s § 90 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. vyslovila, že se jeho námitky zamítají, a prvostupňové rozhodnutí o zamítnutí žádosti o invalidní důchod potvrdila. Soud dodává, že soulad napadeného rozhodnutí se zákonem posuzuje na základě skutkového stavu ke dni rozhodování správního orgánu, tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí 26. 2. 2024. Pokud po tomto datu případně došlo ke zhoršení zdravotního stavu, zde hospitalizace žalobce v srpnu 2024, jde o skutečnost nastalou po vydání napadeného rozhodnutí, k níž nemůže soud v tomto řízení přihlídnout. Bližší důvody obsahuje posudek posudkové komise, ze kterého soud vycházel.
24. Na základě shora uvedené argumentace shledal soud žalobu nedůvodnou, a proto ji zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
25. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovaná na ni nemá podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. nárok.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 21. listopad 2024

Mgr. Lucie Trejbalová v. r.
samosoudkyně